

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 91.040.01 **Březen 2012**

ČSN
ISO 15392
73 0921

Udržitelnost ve výstavbě – Obecné principy

Sustainability in building construction – General principles

Développement durable dans la construction – Principes généraux

Tato norma je českou verzí mezinárodní normy ISO 15392:2008. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the International Standard ISO 15392:2008. It was translated by the Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Národní předmluva

Informace o citovaných dokumentech

ISO 6707-1:2004 zavedena v ČSN P ISO 6707-1:2009 (73 0000) Pozemní a inženýrské stavby – Terminologie – Část 1: Obecné termíny

ISO 14050 zavedena v ČSN ISO 14050 (01 0950) Environmentální management – Slovník

ISO/TS 21929-1 nezavedena

Souvisící ČSN

ČSN EN ISO 14040 (01 0940) Environmentální management – Posuzování životního cyklu – Zásady a osnova

ČSN EN ISO 14044 (01 0944) Environmentální management – Posuzování životního cyklu – Požadavky a směrnice

ČSN ISO 26000 (01 0390) Pokyny pro oblast společenské odpovědnosti

ČSN EN 15643-1 (73 0901) Udržitelnost staveb – Posuzování udržitelnosti budov – Část 1: Obecný rámec

ČSN EN 15643-2 (73 0901) Udržitelnost staveb – Posuzování udržitelnosti budov – Část 2: Rámec pro posuzování environmentálních vlastností

Upozornění na národní poznámky

Do normy byly k předmětu normy a k článkům 3.16, 3.17.2 doplněny informativní národní poznámky.

Vypracování normy

Zpracovatel: Centrum technické normalizace, ČVUT v Praze, Fakulta stavební, IČ 68407700,
prof. Ing. Petr Hájek, CSc., Ing. Julie Hodková, Ing. Martin Vonka, Ph. D.

Technická normalizační komise: TNK 149 Udržitelnost staveb

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Jan Kolomazník

MEZINÁRODNÍ NORMA

Udržitelnost ve výstavbě – Obecné principy ISO 15392 První vydání
2008-05-01

ICS 91.040.01

Obsah	Contents
Strana	Page
Předmluva 5	Foreword 5
Úvod 6	Introduction 6
1 Předmět normy 10	1 Scope 10
2 Citované dokumenty 10	2 Normative references 10
3 Termíny a definice 11	3 Terms and definitions 11
4 Obecně 15	4 General 15
5 Udržitelnost budov a jiných staveb 17	5 Sustainability in buildings and other construction works 17
5.1 Obecně 17	5.1 General 17
5.2 Cíle 21	5.2 Objectives 21
5.3 Principy 21	5.3 Principles 21
6 Návod pro použití obecných principů 23	6 Guidance on the application of the general principles 23
6.1 Obecně 23	6.1 General 23
6.2 Ekonomické aspekty 25	6.2 Economic aspects 25
6.3 Environmentální aspekty 25	6.3 Environmental aspects 25
6.4 Sociální aspekty 26	6.4 Social aspects 26
Příloha A (informativní) Soubor norem pro udržitelnost ve výstavbě 27	Annex A (informative) Suite of standards for sustainability in building construction 27
Příloha B (informativní) Produkty stavebního odvětví 30	Annex B (informative) Products of the building and construction sector 30
Bibliografie 33	Bibliography 33

Odmítnutí odpovědnosti za manipulaci s PDF souborem

Tento soubor PDF může obsahovat vložené typy písma. V souladu s licenční politikou Adobe lze tento soubor tisknout nebo prohlížet, ale nesmí být editován, pokud nejsou typy písma, které jsou vloženy, používány na základě licence a instalovány v počítači, na němž se editace provádí. Při stažení tohoto souboru přejímají jeho uživatelé odpovědnost za to, že nebude porušena licenční politika Adobe. Ústřední sekretariát ISO nepřijímá za její porušení žádnou odpovědnost.

Adobe je obchodní značka „Adobe Systems Incorporated“.

Podrobnosti o softwarových produktech použitých k vytvoření tohoto souboru PDF lze najít ve Všeobecných informacích, které se vztahují k souboru; parametry, na jejichž základě byl PDF soubor vytvořen, byly optimalizovány pro tisk. Soubor byl zpracován s maximální péčí tak, aby ho členské organizace ISO mohly používat. V málo pravděpodobném případě, že vznikne problém, který se týká souboru, informujte o tom Ústřední sekretariát ISO na níže uvedené adrese.

DOKUMENT CHRÁNĚNÝ COPYRIGHTEM

Veškerá práva vyhrazena. Pokud není specifikováno jinak, nesmí být žádná část této publikace reprodukována nebo používána v jakémkoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem, elektronickým nebo mechanickým, včetně fotokopíí a mikrofilmů, bez písemného svolení buď od organizace ISO na níže uvedené adrese, nebo od členské organizace ISO v zemi žadatele.

ISO copyright office

Case postale 56 · CH-1211 Geneva 20

Tel. + 41 22 749 01 11

Fax + 41 22 749 09 47

E-mail copyright@iso.org

Web www.iso.org

Published in Switzerland

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Návrhy mezinárodních norem jsou vypracovávány v souladu s pravidly danými směrnici ISO/IEC, část 2.

Hlavním úkolem technických komisí je vypracování mezinárodních norem. Návrhy mezinárodních norem přijaté technickými komisemi se rozesílají členům ISO k hlasování. Vydání mezinárodní normy vyžaduje souhlas alespoň 75% hlasujících členů.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO nelze činit odpovědnou za identifikování jakéhokoli nebo všech patentových práv.

ISO 15392 vypracovala technická komise ISO/TC 59 *Výstavba budov a inženýrských staveb*, subkomise SC 17 *Udržitelnost ve výstavbě budov a inženýrských staveb*.

Úvod

Tato mezinárodní norma představuje obecné principy udržitelnosti související s budovami a ostatními stavbami. Tyto obecné principy jsou základem souboru norem určených pro řešení specifických otázek a aspektů udržitelnosti týkajících se výstavby budov a inženýrských staveb.

Problematika udržitelného rozvoje je široká, je předmětem globálního zájmu a jako taková zahrnuje všechny komunity a zainteresované strany. Jak současné, tak budoucí potřeby určují, do jaké míry jsou ekonomické, environmentální a sociální aspekty zohledněny v procesu udržitelného rozvoje.

Foreword

ISO (the International Organization for Standardization) is a worldwide federation of national standards bodies (ISO member bodies). The work of preparing International Standards is normally carried out through ISO technical committees. Each member body interested in a subject for which a technical committee has been established has the right to be represented on that committee. International organizations, governmental and non-governmental, in liaison with ISO, also take part in the work. ISO collaborates closely with the International Electrotechnical Commission (IEC) on all matters of electrotechnical standardization.

International Standards are drafted in accordance with the rules given in the ISO/IEC Directives, Part 2.

The main task of technical committees is to prepare International Standards. Draft International Standards adopted by the technical committees are circulated to the member bodies for voting. Publication as an International Standard requires approval by at least 75 % of the member bodies casting a vote.

Attention is drawn to the possibility that some of the elements of this document may be the subject of patent rights. ISO shall not be held responsible for identifying any or all such patent rights.

ISO 15392 was prepared by Technical Committee ISO/TC 59, *Building construction*, Subcommittee SC 17, *Sustainability in building construction*.

Introduction

This International Standard presents general principles of sustainability related to buildings and other construction works. These general principles form the basis for a suite of standards intended to address specific issues and aspects of sustainability relevant to building and civil engineering of construction works.

The issue of sustainable development is broad and of global concern, and, as such, involves all communities and interested parties. Both current and future needs define the extent to which economic, environmental and social aspects are considered in a sustainable development process.

Vybudované prostředí (budovy a inženýrské stavby) je klíčovým prvkem při určování kvality života a přispívá ke kulturní identitě a kulturnímu dědictví. Jako takové je důležitým faktorem při oceňování kvality prostředí, ve kterém společnost žije a pracuje.

Stavební odvětví je velmi důležité pro udržitelný rozvoj, protože:

- je to klíčové odvětví v národních ekonomikách;

je významně spojeno se snižováním chudoby pomocí základních ekonomických a sociálních služeb poskytovaných ve vybudovaném prostředí a vytváří potenciální možnosti pro chudé nalézt si zaměstnání ve výstavbě, provozu a údržbě;

je jedním z největších průmyslových odvětví, a zatímco poskytuje hodnoty a zaměstnání, spotřebovává značné množství zdrojů, což má následně dopady na ekonomické a sociální podmínky a životní prostředí;

vytváří vybudované prostředí, které představuje významný podíl ekonomických aktiv jednotlivců, organizací a národů, a poskytuje společenstvím fyzické a funkční prostředí;

má významnou možnost ukázat zlepšení spojené s ekonomickými, environmentálními a sociálními dopady, které způsobuje.

Stavební činnosti mohou nebo nemusí probíhat v právním, předpisovém nebo jiném správním rámci existujícím v dané zemi nebo regionu. V každém případě jsou aspekty správy relevantní pro udržitelný rozvoj, spolu s aspekty souvisejícími přímo s výstavbou. Vhodně zavedené správní rámce mohou obsahovat požadavky, které mohou působit jako hnací síla a pomoci posunout stavební odvětví směrem k udržitelnosti.

V průběhu životního cyklu spotřebovávají stavby značné množství zdrojů a přispívají k přeměně oblastí. Výsledkem toho mohou být významné ekonomické následky a dopady na životní prostředí a lidské zdraví.

Zatímco udržitelný rozvoj je globální výzvou, strategie týkající se udržitelnosti ve výstavbě jsou především lokální a liší se kontextem i obsahem region od regionu. Tyto strategie budou odrážet kontext, předpoklady, priority a potřeby nejen pro vybudované prostředí, ale také pro prostředí sociální. Toto sociální prostředí zahrnuje sociální rovnost, kulturní otázky, tradice, otázky dědictví, lidské zdraví a komfort, sociální infrastrukturu a bezpečné a zdravé prostředí. Zejména v rozvojových zemích může zahrnovat snižování chudoby, vytváření pracovních míst, přístup k bezpečnému, cenově dostupnému a zdravému bydlení a problematiku ztráty obživy.

Aplikace principů udržitelnosti ve výstavbě, včetně všech souvisejících procesů a činností, vyžaduje přímé a zodpovědné zapojení všech zúčastněných stran. Zatímco jejich právní odpovědnost a povinnost jsou předmětem národních nebo regionálních právních předpisů, jejich individuální závazky a odpovědnost jsou dobrovolné. Nicméně tyto závazky jsou základním principem uplatňování udržitelného rozvoje, včetně jeho uplatňování ve stavebním odvětví.

The built environment (buildings and civil engineering works) is a key element in determining quality of life, and contributes to cultural identity and heritage. As such, it is an important factor in the appreciation of the quality of the environment in which society lives and works.

The building and construction sector is highly important for sustainable development because:

it is a key sector in national economies;

it has a significant interface with poverty reduction through the basic economic and social services provided in the built environment and the potential opportunities for the poor to be engaged in construction, operation and maintenance;

it is one of the single largest industrial sectors and, while providing value and employment, it absorbs considerable resources, with consequential impacts on economic and social conditions and the environment;

it creates the built environment, which represents a significant share of the economic assets of individuals, organizations and nations, providing societies with their physical and functional environment;

it has considerable opportunity to show improvement relative to its economic, environmental and social impacts.

Construction activities may or may not take place within a legal and regulatory, or other administrative framework present within a country or region. In either case, aspects of governance are relevant to sustainable development, in addition to those aspects related specifically to building construction. Well established administrative frameworks may contain requirements that can act as drivers and help to move the building and construction sector towards sustainability.

Over their life cycle, construction works absorb considerable resources and contribute to the transformation of areas. As a result, they can have considerable economic consequences, and impacts to the environment and human health.

While the challenge of sustainable development is global, the strategies for addressing sustainability in building construction are essentially local and differ in context and content from region to region. These strategies will reflect the context, the preconditions and the priorities and needs, not only in the built environment, but also in the social environment. This social environment includes social equity, cultural issues, traditions, heritage issues, human health and comfort, social infrastructure and safe and healthy environments. It may, in addition, particularly in developing countries, include poverty reduction, job creation, access to safe, affordable and healthy shelter, and loss of livelihoods.

Applying the principles of sustainability in building construction, including all related processes and activities, requires the direct and responsible involvement of all interested parties. While their legal responsibility and liability is subject to national or regional regulation, individual commitment and responsibility is voluntary. Nevertheless, this commitment is a basic principle of the application of sustainable development, including application in the building and construction sector.

Uplatňování konceptu udržitelnosti na konkrétní budovy nebo jiné stavby zahrnuje holistický přístup, který spojuje globální zájmy a cíle udržitelného rozvoje a nároky a požadavky na funkčnost, účinnost a hospodárnost výrobků. Různé cílové skupiny budou na tyto výzvy a preferovaná řešení nahlížet rozdílně.

Tato mezinárodní norma stanovuje mezinárodně uznávané principy udržitelnosti ve výstavbě a stanovuje společný základ pro sdělování požadovaných informací. Zúčastněné strany, jako jsou výrobci a projektanti, pak budou moci tyto informace poskytovat. Tyto informace mohou být následně použity ke komunikaci na mezinárodní úrovni a sdělovány širokému spektru cílových skupin od politických činitelů a zákonodárců až po výrobce, majitele budov a spotřebitele.

Příjemci informací mohou tyto informace zpracovávat a interpretovat z vlastního pohledu, odrážejícího další aspekty rozhodování, včetně oblastí odpovědnosti nebo technických omezení.

Koncepty udržitelnosti jsou velmi komplexní a jsou předmětem neustálého studia. Neexistují definitivní metody pro měření udržitelnosti nebo pro potvrzování jejího dosažení. Tyto obecné principy neposkytují kritériální meze, které by umožňovaly tvrzení o udržitelnosti, nicméně mohou být užitečné při zvažování úplnosti a platnosti tvrzení o udržitelnosti nebo požadavků na ni.

Záměrem této mezinárodní normy je stanovit cíle udržitelnosti ve výstavbě a z těchto cílů odvozuje obecné principy. Aktuální normalizační práce jsou zobrazeny na obrázku 1. Tato mezinárodní norma je základem pro odvozování hodnotících kritérií a indikátorů pro posuzování přínosu budov k udržitelnému rozvoji a umožňuje subjektům rozhodování uplatňovat principy udržitelnosti při jejich rozhodování.

Tato mezinárodní norma nestanovuje politické programy ani neposkytuje priority související se specifickými zájmy, které jsou stanoveny v mezinárodních agendách, např. Agendě 21. Přesto mohou požadavky a cíle související s politickými záměry souviset s danými obecnými principy udržitelnosti ve výstavbě.

Tato mezinárodní norma není určena k poskytování základů pro posuzování organizací nebo jiných zúčastněných stran, ale uznává důležitost jejich role v kontextu udržitelnosti ve výstavbě.

Applying the concept of sustainability to specific buildings or other construction works includes an holistic approach, bringing together the global concerns and goals of sustainable development and the demands and requirements in terms of product functionality, efficiency and economy. Different target audiences will have a different perspective on these challenges and the preferred solutions.

This International Standard establishes internationally recognized principles for sustainability in building construction and establishes a common basis for communication of the information required. Interested parties, such as product manufacturers and designers will then be able to provide information. Such information can then be communicated internationally and to a wide range of target audiences, extending from policy makers and regulators to manufacturers, building owners and consumers.

The recipients of information can elaborate and interpret information according to their own perspective, reflecting other aspects of decision making, including fields of responsibility or constraints.

The concepts involved in sustainability are highly complex and under constant study. There are no definitive methods for measuring sustainability or confirming its accomplishment. These general principles do not provide a benchmark against which a claim of sustainability can be made. Nevertheless, they may be useful when considering the completeness and validity of claims of, or calls for, sustainability.

The aim of this International Standard is to set out the objectives for sustainability in building construction and from these derives general principles. For the current standardization work, see Figure 1. This International Standard forms the basis for deriving evaluation criteria and indicators for the assessment of the contribution of buildings to sustainable development, and it enables decision makers to apply the principles in their decision making.

This International Standard does not set the political agendas, or provide priorities related to specific concerns which are established in international agendas, e.g. Agenda 21. However, requirements and targets related to political goals can be related to the identified general principles for sustainability in building construction.

This International Standard is not intended to provide the basis for assessment of organizations or other stakeholders, but does acknowledge the importance of their role in the context of sustainability in building construction.

Obrázek 1 - Soubor souvisejících mezinárodních norem týkajících se udržitelnosti budov a jiných staveb

POZNÁMKA 1 Soubor mezinárodních norem je popsán v příloze A. Tento soubor norem obsahuje aktuálně dokumenty uvedené na obrázku 1.

Figure 1 - Suite of related International Standards for sustainability in buildings and construction works

NOTE For a description of the suite of International Standards, see Annex A. This suite of standards currently contains the documents indicated in Figure 1.

Mezi předpokládané uživatele tohoto souboru mezinárodních norem patří (v abecedním pořadí podle angličtiny): stavitelé, certifikační orgány, objednatelé, dodavatelé, projektanti, facility manažeři, poskytovatelé finančních prostředků, vládní a nevládní organizace spojené s Organizací spojených národů (nevládní organizace – NGO), pojišťovny, výrobci, vlastníci, plánovači, politici, zprostředkovatelé, realitní kanceláře, zákonodárci, výzkumníci, tvůrci norem, uživatelé (nájemníci, jakož i veřejnost) atd.

Intended users of the suite of International Standards include (in alphabetical order): builders, certification bodies, clients, contractors, designers, facility managers, fund providers, governmental and non-governmental organizations associated with the United Nations (NGOs), insurers, manufacturers, owners, planners, policy makers, promoters, real estate agents, regulators, researchers, standards developers, users (tenants as well as public), etc.

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma určuje a stanovuje obecné principy udržitelnosti ve výstavbě. Je založena na konceptu udržitelného rozvoje, neboť se uplatňuje na celý životní cyklus budov a jiných staveb od jejich vzniku až do konce jejich života.

Tato mezinárodní norma platí pro budovy a jiné stavby jednotlivě i souhrnně a dále pro materiály, výrobky, služby a procesy spojené s životním cyklem budov a jiných staveb.

Tato mezinárodní norma neposkytuje úroveň (kriteriální meze), které by mohly sloužit jako základ pro tvrzení o udržitelnosti.

Tato mezinárodní norma není určena k poskytování základů pro posuzování organizací nebo jiných zúčastněných stran.

POZNÁMKA 1 Principy ustanovené v této mezinárodní normě jsou určeny k širšímu použití v kontextu budov a jiných staveb. Konkrétní uplatnění jsou předmětem dalších souvisejících mezinárodních norem.

POZNÁMKA 2 Budovy a jiné stavby jsou navrženy tak, aby splňovaly mnoho požadavků uvedených a stanovených v národních a mezinárodních normách nebo právních předpisech. Žádný z těchto požadavků není touto mezinárodní normou nahrazen nebo změněn.

POZNÁMKA 3 Aspekty společenské odpovědnosti vztahující se k organizacím budou řešeny v ISO 26000¹⁾, NP1).

1 Scope

This International Standard identifies and establishes general principles for sustainability in building construction. It is based on the concept of sustainable development as it applies to the life cycle of buildings and other construction works, from their inception to the end of life.

This International Standard is applicable to buildings and other construction works individually and collectively, as well as to the materials, products, services and processes related to the life cycle of buildings and other construction works.

This International Standard does not provide levels (benchmarks) that can serve as the basis for sustainability claims.

This International Standard is not intended to provide the basis for assessment of organizations or other stakeholders.

NOTE 1 The principles established in this International Standard are intended to be applied broadly in the context of buildings and other construction works. Specific applications are the subject of other related international standards.

NOTE 2 Buildings and other construction works are designed to meet numerous requirements, expressed and established in national and international standards or regulations. None of these requirements is replaced or changed by this International Standard.

NOTE 3 Social responsibility aspects relative to organizations will be addressed in ISO 26000¹⁾.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.